

Angajoqqaarsiat atugaasa pitsanngorsaavagineqarnissaat aningaasatigullu paaqqinnin-nerminni tigusartagaasa qaffaavagineqarnissaat, taamatuttaaq nerisaqarnermut-, atisarsiusitissat-, kiisalu kaasarfimmiorisartakkanut aningaasartuutaasartut ullutsinnut naapertuuttunngorlugit naleqqussarneqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Laura Táunajik, Siumut)

Akissuteqaat

(Isumaginninnermut, ilaqtariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerinninneq

Siunnersuutigineqartoq pillugu Inatsisartunut ilaasortaq Laura Táunájik qujassuteqarfigaara.

Meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu annertunerusumik sukannererusumillu nakkutilliisalernerit aammalu MIO-p misissuinerini il.il. paasinarsivoq Naalagaaffit Peqatigiit meeqqat pillugit Isumaqtigiiressaanni anguniarneqartut anguneqassappata anguniagalimmik suli suli-niartoqartariaqartoq.

Nakkutilliartortarnerni paasinarsivoq meeqqat inuusuttullu sumiginnagaanissamut atornerlu-gaanissamullu illersorneqanngitsut ilimagisamiit amerlanerujussuusut aammalu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut inissinneqartariaqartartut massakkut pisariaqartineqartunit annertun-rujussuusut. Meeqqanut inuusuttunullu suliassaqarfimmi isumaginninnerup tungaatigut periusissami malunnaatilimmik allannguisoqanngippat inissiisarnerit amerliartuinnarnissaat ilima-gisiaqarpoq.

Meeqqanik inuusuttunillu ukiuni tulliuttuni sullissinissami Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiressaata aallaavagineqartuarnissa Naalakkersuisut suli aalajangiusima-vaat. Ukiuni tulliuttuni sulinissami Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiressa-anik malinnilernnissap anguneqarnissaanguniarneqartariaqarpoq. Tamanna suliassaqarfimmut inatsisinullu tunngavagineqartunut tunngaannarani qitiusumik naalakkersuinikkut kommuninilu suliniuteqavinnikkut anguneqarsinnaavoq.

Taamaammat suliassaqarfinni assigiinngitsuni iliuuseqartoqartariaqarpoq. Naalagaaffit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqtigiiressaannik malinnittumik meeqqat inuusuttullu atugari-saannik qulakteerinninniarneq suliassaavoq annertooq ukiuni arlaqartuni suliarineqartaria-qartoq, iliuuseqarnissarli pingaaruteqarpoq.

Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut inatsit nutaaq aqqutigalugu massakkut meeqqanut inuusuttunullu suliassaqarfimmi iliuutsit atuuttut aaqqissusseqqiffiginissaat pisariaqarpoq.

Pinaveersaartitsinerit ilaqtariillu samminerullugit suleriaatsit allanngortariaqarput. Sapinngisamik ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut sivisoqisumik inissiisarnerit pinngitsoortinnissaat anguniartariaqarparput, ilaqtariillu angajoqqaarsiaasartut annerusumik atulerlugit. Taamatut ineriartorneq iluatsissappat taamatut allannguisoqarnissaanut periusissalortariaqarpugut. Sul-iassaqarfimmi suliniutissani ilaqtariinnut inissiiffiusartunut periusissamik suliaqarluni aal-lartitsisoqarnissa Naalakkersuisut pilersaarutigaat. Ilaqtariit inissiiffiusussat eqqortumik

ikorfartorneqartarnissaat anguneqassappat periusissami tassani sulianik ingerlatsisut suliassaat qitiutinnejartariaqassapput.

Angajoqqaarsianut taamatut periusissaliornermi siunertaavoq ilaqtariit inissiivi-gineqartut sulianillu suliariinnittartut pitsasumik tunngavissaqalernissaat. Tamanna pisin-naassaaq pitsaaneruseumik ilinniartitsinerulernikkut ilitsersuinerunikkullu aammalu ilaqtariit inissiiviusartut akissarsiatigut atugarisaasigullu pitsangorsaaffiginerisigut.

Ilaqtariit inissiiviusartut sulianillu suliariinnittartut piginnaasaat ilisimasaallu ilinniartitsinerit suliniuteqarfiginerisigut annertusartariaqarput, ilaqtariillu inissiiviusussat paarsinissaminnut piumassuseqarnerat, nukissaqarnerat pisinnaassuseqarnerallu qulakkeerlugu siumut ilisimasaqartartussaavagut. Meeqcatilaat immikkut pisariaqartitsisarput, angajoqqaarsianngortunullu immikkut unamminartusinnaasarlutik, ilaallu angajoqqaarsiaasunut immikkut ilisimasaqarnissamik pisariaqartitsisuusaratik. Tamakkulu pissutigalugit ilaqtariit inissiiviusussat akuerineqartarnissaannut sakkortunerusumik piumasaqartoqartariaqarpoq.

Siuliani pineqartut tamarmik ilaqtariinnut inissiiviusartunut periusissiassami ilanngunneqassapput. Tamatumani sulinermi atugarisat, ilaqtariillu inissiiviusartut akissarsiarisaat qivias-sallugit soorunami pisariaqarpoq. Periusissat sorliit atussallugit tulluarnerpaajunersut misis-soqqissaassallugit pisariaqartinneqarpoq. Taamaammat Meeqcatapersersorneqarnissaannut inatsisissap nutaap atortussanngortinneranut aamma meeqqanut inuuusuttunullu iliuuserineqartartut allanngortinniar-nerannut ilaasumik suliassaqarfiup 2018-ip ingerlanerani misissuiffigeqqissaarnissa Naalakkersuisut siunnersuutigaat. Paaqqinninersiutit qanoq ittuunerisa annertussusiisalu taamatut misissuiffigeqqissaarneranni periuserineqartussamik iluarnerusumik ataasinnaanerusumillu Naalakkersuisut siunnersuuteqarniarput, tamannalu Naalakkersuisut AIS 2019-imut atatillugu piviusunngortinniarlugu sulissutiginiarpaat.

Soorunami tulluartuussanngilaq aningaasat tunniunneqartartut kigaatsumik annikkillisikkia-tortinneqassappata akit qaffariartornerisigut aningaasap nalingata appariartorneranut tulluarsarneqarneq ajornerat pissutigiinnarlugu. Isumaginninnermik aaqqissusseqqinneaq tamakkerlugu tunniunneqartartut akinut tulluarsartarnissaat siunertaajuarsimavoq.

Taamaammat Naalakkersuisut ataatsimiinnermi matumani procenti aaqqiissutissaq pillugu inatsisissamik saqqummiussiniarput, taannalu aqqutigalugu isumaginninnikkut akinut arlalinnut ingerlaavartumik iluarsiinissanut aammalu pisortat suliassaqarfiini agguaqatigiissillugu akis-sarsiat ineriarnerannut naapertuuttumik tunngaviliillutik. Inatsisissatut siunnersuut manna marlungorlugu saqqummiunneqassaaq; siullermik ataatsimiinnermi matumani iluarsiinissaq immini pillugu siunnersummik saqqummiisoqassaaq, kingusinnerusukkullu ataatsimiinnermi akit tunniunneqartartullu sorliit iluarsiiffigineqassanersut pillugit inatsimmik aalajangersaaffiusumik saqqummiillutik.

Kaasarfimmisiussanut atisassarsiatissanullu akigitinneqartut kingullermik 1. april 2000-imi qaffaaffigineqarput. Nerisassanut akigitinneqartut kingullermik 1. januar 2009-mi qaffaaffigineqarput. Naalakkersuisut akigitinneqartut taakku aamma siunissami akinut iluarsisarnissaat sulissutiginiarpaat.

Naggasiutigalugulu erseqqissarneqassaaq meeqqanut inuuusuttunullu suliassaqarfik annertuun-ik amerlaqisunillu suliassaqarfiummat, tamakkulu iluamik suliarinngikkutsigik ukiorpassuit atorlugit qaangerniartussaagatsigit. Ajornartorsiut maani sammineqartoq suliassanngortussat tamarmiusut ilagiinnarpaat, taamaattorli suliassanut tamarmiusunut ilaalluni.

Siunnersuutip matuma UKA 2017-imi aappassaaneerneqarnissaai inassutigineqarpoq, ilaatiqut procenti aaqqiissutissaq pillugu inatsisip Inatsisartuni suliarinissaa utaqqimaarniarlugu,

ilaatigullu siunnersuutip matuma aningaasanut inatsit pillugu isumaqatiginninnarnissani ataatsimut pingaartitanut ilanngunnissaa siunertaralugu.